

1.2 Uriin

1.2.1. Vahendid:

Analüüsitops

Uriinikogumisnõu

Ööpäevaseuriini kogumiseks vajalik lisand (vt.p.9.3.3.5.)

1.2.2. Patsiendi ettevalmistus. Selgitada patsiendile üksikasjalikult uriini kogumise tehnikat ja rõhutada reeglitest kinnipidamise vajadust.

- Välissuguelundite pesemine sooja veega ja kuivatamine paberrätikuga

1.2.3. Uriini kogumine

1.2.3.1. Esmane hommikune esmasjoo uriin

1.2.3.1.1. Materjali kasutatakse:

- molekulaardiagnostilised uuringud

1.2.3.1.2. Materjal võtta hommikul, esimese urineerimise esimesed 10 ml.

1.2.3.2. Esmane hommikune keskjoo uriin

1.2.3.2.1. Enne materjali võtmist pesta välissuguelundid

1.2.3.2.2. Materjali kasutatakse:

- sõeluuringud,
- mikrobioloogilised uuringud.

1.2.3.2.3. Materjal võtta hommikul, vahetult pärast ärkamist ja enne söömist ning füüsilist koormust.

1.2.3.2.4. Analüüsiks proovimaterjal võtta uriinijuga katkestamata: alustada urineerimist WC-potti ning uriinijuga katkestamata võtta ~50ml proovimaterjali, urineerimine lõpetada (tühjendada põis) WC-potti.

1.2.3.3. Kateeteruriin

1.2.3.3.1. Kateeteruriini kogumine:

- 1) püsikateetriga patsientidel sulgeda kateeter 1 tunniks klemmiga,
- 2) desinfitseerida kateetri pind alkoholiga,
- 3) punkteerida kateetrit (NB! Mitte kogumiskotti!) steriilse ühekordse nõelaga,
- 4) uriin koguda steriilsesse proovitopsi.

1.2.3.4. Kogutud uriin (ööpäevane)

1.2.3.4.1. Kogutud uriini all mõistetakse uriini kogumist kindlalt fikseeritud ajavahemikus. Enamasti kogutakse 24 tundi, kuid võimalik on rakendada ka 12, 10 ja 4-tunnist kogumist. Eelistatud on 24-tunnine uriini kogumine, kuna nii on võimalik elimineerida ekskretsiooni ööpäevaringsed kõikumised. Uriin kogutakse kas lisanditega või lisanditeta kogumisnõusse (vt. 9.3.3.5.). Kogumise perioodil säilitatakse uriin üldjuhul temperatuuril 4-8°C. Täpsemat informatsiooni küsida vanemregistraatorilt tel 44 73 573.

1.2.3.4.2. Kogumise lõppedes mõõta uriini kogus ja kirjutada saatekirjale. Laborisse tuua hästi segatud uriini 3-4 mL.

1.2.3.5. Järgnevate analüüside korral lisada pärast esimest uriiniportsjoni kogumisnõusse vastav lisand:

- 1) dU-Ca, dU-Mg, dU-P analüüside korral lisada 25 mL kontsentreeritud HCl;
- 2) katehoolamiinide ja 5-HIAA analüüside korral lisada 10-15 mL kontsentreeritud HCl;
- 3) dU-Cu analüüsi korral lisada 10ml 63% HNO₃, **kogumisnõu hoida toatemperatuuril;**
- 4) dU-UA analüüsi korral lisada 10ml 5% NaOH.

1.2.3.5.1. Materjali kasutatakse:

- erinevad biokeemilised uuringud.

1.2.4. Säilitamine, transport:

- 1) toatemperatuuril säilitatud uriin tuua laborisse koos saatekirjaga vähemalt ühe tunni jooksul alates uriini kogumisest. Kui selle aja jooksul ei ole võimalik uriini laborisse saata, siis säilitage uuringumaterjal +2...+8° C juures ning transportida laborisse hiljemalt 3 tunni jooksul;
 - 2) kui patsiendil ei ole võimalik eespool nimetatud nõudeid täita, võib soovitada teise hommikuse uriini kogumist;
- kogutud uriin (ööpäevane) tuua laborisse kogumise lõppedes.